

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Alternatywne metody rozwiązywania sporów w sprawach cywilnych Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Kierunek prawno-ekonomiczny Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Prawa i Administracji Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 10KPES.120N.05397.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Joanna Mucha, Włodzimierz Głodowski, Agata Wódkowska	
Prowadzący zajęcia	Joanna Mucha, Włodzimierz Głodowski	
Okres Semestr 6	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Poznanie regulacji prawnych dotyczących alternatywnych (pozasądowych) metod rozwiązywania sporów w sprawach cywilnych w prawie polskim.
C2	Poznanie pojęcia, charakterystyki i genezy ADR oraz teoretycznych modeli rozwiązywania konfliktów.
C3	Uzyskanie wiedzy w zakresie przebiegu negocjacji, mediacji oraz postępowania przed sądem polubownym, jak również wyodrębnienie metod mieszanych na podstawie obowiązujących przepisów prawa polskiego.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza w zakresie stanowienia, obowiązywania, funkcjonowania, interpretowania i stosowania obowiązującego prawa polskiego, odpowiadająca treści kształcenia modułu Prawoznawstwo, a także podstawowa wiedza w zakresie treści kształcenia modułów: Podstawy prawa cywilnego i Podstawy postępowania cywilnego.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	potrafi wskazać regulacje prawne dotyczące alternatywnych metod rozwiązywania sporów w sprawach cywilnych	KPE_K1_W01	Kolokwium pisemne
W2	potrafi zastosować właściwe normy prawne w odniesieniu do poszczególnych metod rozwiązywania sporów	KPE_K1_W03, KPE_K1_W12	Kolokwium pisemne
W3	potrafi opisać i wyjaśnić poszczególne metody podstawowe, jak negocjacje, mediacja i arbitraż, przeprowadzić analizę porównawczą pomiędzy tymi metodami	KPE_K1_W02, KPE_K1_W06, KPE_K1_W09, KPE_K1_W12, KPE_K1_W13	Kolokwium pisemne
W4	potrafi wyjaśnić istotę ugody oraz wskazać jej znaczenie dla różnych stosunków prawnych, wyjaśnić jej alternatywny charakter w stosunku do wyroku sądu	KPE_K1_W02, KPE_K1_W06, KPE_K1_W12, KPE_K1_W13	Kolokwium pisemne
W5	potrafi samodzielnie przygotowywać wzór umowy o mediację i zapisu na sąd polubowny	KPE_K1_W12, KPE_K1_W13	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wskazać regulacje prawne dotyczące alternatywnych metod rozwiązywania sporów w sprawach cywilnych	KPE_K1_U03, KPE_K1_U04	Kolokwium pisemne
U2	potrafi zastosować właściwe normy prawne w odniesieniu do poszczególnych metod rozwiązywania sporów	KPE_K1_U02, KPE_K1_U03, KPE_K1_U04, KPE_K1_U10	Kolokwium pisemne
U3	potrafi opisać i wyjaśnić poszczególne metody podstawowe, jak negocjacje, mediacja i arbitraż, przeprowadzić analizę porównawczą pomiędzy tymi metodami	KPE_K1_U01, KPE_K1_U02, KPE_K1_U05	Kolokwium pisemne
U4	potrafi wyjaśnić istotę ugody oraz wskazać jej znaczenie dla różnych stosunków prawnych, wyjaśnić jej alternatywny charakter w stosunku do wyroku sądu	KPE_K1_U01, KPE_K1_U02, KPE_K1_U05	Kolokwium pisemne
U5	potrafi samodzielnie przygotowywać wzór umowy o mediację i zapisu na sąd polubowny	KPE_K1_U02, KPE_K1_U05	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi wskazać regulacje prawne dotyczące alternatywnych metod rozwiązywania sporów w sprawach cywilnych	KPE_K1_K10	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	potrafi zastosować właściwe normy prawne w odniesieniu do poszczególnych metod rozwiązywania sporów	KPE_K1_K10	Kolokwium pisemne
K3	potrafi opisać i wyjaśnić poszczególne metody podstawowe, jak negocjacje, mediacja i arbitraż, przeprowadzić analizę porównawczą pomiędzy tymi metodami	KPE_K1_K03, KPE_K1_K07, KPE_K1_K08	Kolokwium pisemne
K4	potrafi wyjaśnić istotę ugody oraz wskazać jej znaczenie dla różnych stosunków prawnych, wyjaśnić jej alternatywny charakter w stosunku do wyroku sądu	KPE_K1_K03, KPE_K1_K07, KPE_K1_K08	Kolokwium pisemne
K5	potrafi samodzielnie przygotowywać wzór umowy o mediację i zapisu na sąd polubowny	KPE_K1_K03, KPE_K1_K07, KPE_K1_K13	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Pojęcie i cechy ADR; przyczyny wykształcenia się ruchu ADR i geneza ich zinstytucjonalizowania; klasyfikacja metod ADR	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład
2.	Alternatywne metody rozwiązywania sporów a proces sądowy: analiza porównawcza	W1, W2, W4, U1, U2, U4, K1, K2, K4	Wykład
3.	Pojęcie konfliktu i sporu oraz rozwiązywania konfliktu i rozstrzygania sporu	W1, W2, W4, U1, U2, U4, K1, K2, K4	Wykład
4.	Metody alternatywne a wymiar sprawiedliwości; relacje pomiędzy prawem do skorzystania z pozasądowego sposobu rozwiązania sporu a konstytucyjnym prawem do sądu	W1, W2, W4, U1, U2, U4, K1, K2, K4	Wykład
5.	Teoretyczne modele rozwiązywania konfliktu: kontraktowy, mediacyjno-koncyliacyjny, arbitrażowy i adjudykacyjny	W1, W2, W4, U1, U2, U4, K1, K2, K4	Wykład
6.	Charakter prawny i skutki prawne porozumienia zawartego w procedurze ADR (ugody) oraz jej relacja do wyroku sądowego	W1, W2, W4, U1, U2, U4, K1, K2, K4	Wykład
7.	Negocjacje: pojęcie, przebieg, skutki	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4	Wykład
8.	Mediacja: pojęcie i rodzaje, przebieg, skutki, forma i treść umowy o mediację, mediacja pozasądowa i sądowa, status prawny oraz prawa i obowiązki mediatora charakter prawny ugody zawartej przed mediatorem, stwierdzenie wykonalności u uznanie ugody zawartej przed mediatorem przez sąd, ugoda zawarta przed mediatorem jako tytuł wykonawczy	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4, K5	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
9.	Postępowanie przed sądem polubownym (arbitraż): podstawy normatywne, ustawa modelowa UNCITRAL, pojęcie i rodzaje zapisu na sąd polubowny, forma zapisu, nieważność, bezskuteczność, utrata mocy przez zapis na sąd polubowny, zapis na sąd polubowny a umowy arbitrażowe, pozycja arbitra sądu polubownego, zasady wybierania arbitrów, wezwanie na arbitraż, wszczęcie postępowania arbitrażowego, przebieg postępowania przed sądem polubownym, dowody w postępowaniu arbitrażowym, orzeczenia sądu arbitrażowego, w tym wyrok oraz środki służące jego wzruszaniu (w szczególności skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego), stwierdzenie wykonalności i uznanie wyroku sądu polubownego i ugód przed nim zawartych, wyrok sądu polubownego i ugoda przed nim zawarta jako tytuł wykonawczy	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4, K5	Wykład
10.	Inne formy ADR w sprawach cywilnych w świetle przepisów prawa polskiego: metody rozwiązywania sporów zbiorowych z zakresu prawa pracy, układ upadłego z wierzycielami w postępowaniu upadłościowym, postępowanie przed wojewódzką komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4, K5	Wykład
11.	Mieszane formy ADR na tle praktyki systemów common law	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	bardzo dobry (bdb; 5,0): a) bardzo dobra znajomość przepisów i orzecznictwa z zakresu alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów, w tym zwłaszcza mediacji i arbitrażu; b) bardzo dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; c) wysoka poprawność i kultura języka. dobry plus (+db; 4,5): a) bardzo dobra znajomość przepisów i orzecznictwa z zakresu alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów, w tym zwłaszcza mediacji i arbitrażu; b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; c) wysoka poprawność i kultura języka. dobry (db; 4,0): a) dobra znajomość przepisów i orzecznictwa z zakresu alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów, w tym zwłaszcza mediacji i arbitrażu; b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; c) wysoka poprawność i kultura języka. dostateczny plus (+dst; 3,5): a) dobra znajomość przepisów i orzecznictwa z zakresu alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów, w tym zwłaszcza mediacji i arbitrażu; b) poprawne formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; c) akceptowalna poprawność i kultura języka. dostateczny (dst; 3,0): a) dostateczna znajomość przepisów i orzecznictwa z zakresu alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów, w tym zwłaszcza mediacji i arbitrażu; b) poprawne formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie. niedostateczny (ndst; 2,0): a) niedostateczna znajomość przepisów i orzecznictwa z zakresu alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów, w tym zwłaszcza mediacji i arbitrażu; b) niepoprawne formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie.

Literatura

Obowiązkowa

1. Jakubiak – Mirończuk A., Alternatywne a sądowe rozstrzyganie sporów sądowych, Warszawa 2008
2. Morek R., ADR – alternatywne metody rozwiązywania sporów w sprawach gospodarczych, Warszawa 2004
3. Białecki M., Mediacja w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2012
4. Ereciński T., Weitz K., Sąd arbitrażowy, Warszawa 2008
5. Gmurzyńska E., Morek R., Mediacja. Teoria i praktyka, Warszawa 2018

Dodatkowa

1. K. Antolak – Szymanski, O. M. Piaskowska, Mediacja w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2017
2. Kalisz A., Zienkiewicz A., Mediacja sądowa i pozasądowa, Warszawa 2014
3. Dusza – Jakimko H., Stadniczeńko S. L., Alternatywne formy rozwiązywania sporów w teorii i w praktyce: wybrane zagadnienia, Opole 2008
4. Korybski A., Alternatywne rozwiązywanie sporów w USA. Studium teoretycznoprawne, Lublin 1993
5. Moore Ch. W., Mediacje. Praktyczne strategie rozwiązywania konfliktów, Wolters Kluwer 2016
6. Bobrowicz M., Mediacja. Jestem za, Warszawa 2009
7. Morek R., Mediacja i arbitraż, Warszawa 2006
8. Olszewski J (red.), Sądy polubowne i mediacja, Warszawa 2008
9. Błaszczak Ł., Ludwik M., Sądownictwo polubowne (arbitraż), Warszawa 2007

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30

Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do egzaminu	40
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
KPE_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystania własnej wiedzy do rozwiązywania problemów powstających w życiu zawodowym
KPE_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przedstawienia w podstawowym zakresie sposobów prawnego rozwiązywania konfliktów społecznych
KPE_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystania w stopniu podstawowym umiejętności komunikacji interpersonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem procesu podejmowania decyzji o charakterze prawnym i ekonomicznym
KPE_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do posługiwania się ogólną wiedzą prawniczą i ekonomiczną i wykorzystywania jej w pracy zawodowej z zachowaniem zasad etycznych
KPE_K1_K13	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do nieustannego rozwijania kreatywności i przedsiębiorczości
KPE_K1_U01	Absolwent/ka potrafi w podstawowym zakresie dokonać obserwacji i prawidłowej interpretacji zjawisk ekonomicznych i prawnych zachodzących w gospodarce oraz oceniać podejmowane decyzje podmiotów gospodarczych w oparciu o reguły prawniczego i ekonomicznego rozumowania oraz obowiązujące normy prawne
KPE_K1_U02	Absolwent/ka potrafi w podstawowym zakresie wykorzystać wiedzę prawniczą i ekonomiczną w życiu codziennym i w dowolnym wykonywanym zawodzie dla procesów podejmowania decyzji
KPE_K1_U03	Absolwent/ka potrafi w podstawowym zakresie zidentyfikować i określić obszar działania instytucji prawnych i ekonomicznych w gospodarce rynkowej w skali krajowej i międzynarodowej
KPE_K1_U04	Absolwent/ka potrafi znaleźć najważniejsze przepisy powszechnie obowiązującego prawa
KPE_K1_U05	Absolwent/ka potrafi w podstawowym zakresie posługiwać się językiem prawnym, prawniczym i ekonomicznym w stopniu gwarantującym skuteczną komunikację
KPE_K1_U10	Absolwent/ka potrafi posługiwać się wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązywania podstawowych problemów decyzyjnych pojawiających się w obrocie gospodarczym
KPE_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w podstawowym zakresie teoretyczną wiedzę o charakterze nauki prawa oraz nauki ekonomii, w tym ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk społecznych
KPE_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie konieczność współpracy biznesu z szeroko rozumianym otoczeniem gospodarczym, instytucjonalnym, prawnym
KPE_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie zasady funkcjonowania rynku w danym układzie prawno-ekonomicznym, wykorzystując podstawowe teorie mikro- i makroekonomii oraz przepisy prawa i normy prawne
KPE_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w podstawowym zakresie charakterystyki podstaw decyzji podmiotów gospodarczych (konsumentów, producentów) opartych na ogólnej wiedzy w zakresie stanowienia, obowiązywania, wykładni i stosowania prawa
KPE_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teoretyczne zagadnienia z zakresu metod badawczych pozwalających opisywać struktury i instytucje prawne i ekonomiczne oraz procesy w nich i między nimi zachodzące
KPE_K1_W12	Absolwent/ka zna i rozumie zasady właściwego komunikowania się językiem prawnym, prawniczym i ekonomicznym
KPE_K1_W13	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teoretyczne zagadnienia z zakresu prawa cywilnego, administracyjnego, karnego, finansowego oraz gospodarczego